

Príručka účastníka Klimatickej výzvy primátora Bratislavy

Verzia 1.1

Klimatická
výzva primátora
Bratislavy

Príručku vypracovala Klimatická kancelária magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy. Príručka bude podľa potreby a zistení z realizácie programu aktualizovaná a dopĺňaná. Nové verzie budú označené číslom a dátumom vydania.

Verzia dokumentu	Dátum zverejnenia	Poznámky
1.0	5.11.2024	
1.1	19.11.2024	Upravené kritériá zapojenia (strana 7)

Obsah

Úvod	4
1. Čo je Klimatická výzva primátora Bratislavy	5
1.1 Východiská a ciele výzvy	5
1.2 Oblasti programu	5
2 Pre koho je výzva určená	7
2.1 Cieľová skupina výzvy	7
2.2 Hlavné podmienky zapojenia	7
3 Pribeh prvého ročníka výzvy	8
3.1 Zapojenie do výzvy	8
3.2 Implementácia výzvy	8
4 Ako si vybrať jednotlivé elementy výzvy	10
4.1 Oblasti a témy	10
4.2 Preádzky	11
4.3 Ciele	12
4.4 Aktivity	13
5 Zber údajov	16
5.1 Poskytnutie údajov pri prihlasovaní do výzvy	16
5.2 Poskytnutie údajov po realizácii aktivít výzvy	16
6 Prihláška do programu	17
7 Podpora v rámci programu	18
8 Komunikačný plán	19
9 Kontaktné údaje	20

Úvod

Klimatická výzva primátora Bratislavy je program dobrovoľnej spolupráce mesta s firmami na území Bratislavy na plnení klimatických cieľov. Výzvu vyhlasuje primátor Bratislavy, technicky a organizačne ju zastrešuje Klimatická kancelária v rámci Útvary mestských stratégií a analýz.

Cieľom príručky je poskytnúť záujemcom a účastníkom výzvy komplexné informácie o východiskách a cieľoch výzvy, podmienkach zapojenia, priebehu implementácie, spôsobe stanovenia cieľov a výberu aktivít v jednotlivých oblastiach a témach, ako aj o podporných a komunikačných nástrojoch výzvy.

Príručka je primárne určená účastníkom prvého ročníka výzvy, ktorý bude prebiehať v roku 2025, s možnosťou prihlásenia do 29. novembra 2024. V priebehu roka 2025 budeme pripravovať nový ročník (spustenie v roku 2026) so zameraním na nové sektory a s upravenými podmienkami oprávnenosti. Prosíme záujemcov o ďalšie ročníky, aby priamo kontaktovali Klimatickú kanceláriu na emailovej adrese klimatickavyzva@bratislava.sk.

Ročník 2025 je pilotný. Príručka preto môže byť dopĺňaná a aktualizovaná na základe komunikácie so zapojenými účastníkmi a zistení z priebehu prvého ročníka. O zmenách a doplnení príručky budeme účastníkov informovať.

1. Čo je Klimatická výzva primátora Bratislavy

1.1 Východiská a ciele výzvy

V apríli 2024 hlavné mesto schválilo svoj prvý komplexný klimatický plán¹. Bratislava sa do roku 2030 zaviazala:

1. znížiť tvorbu skleníkových plynov do roku 2030 oproti roku 2005 o 55 %,
2. pripraviť mesto na dosiahnutie klimatickej neutrality v roku 2050,
3. zlepšiť adaptáciu mesta na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vrátane zlepšenia krízového manažmentu,
4. posilniť spoluprácu s občanmi a firmami na riešení klimatickej zmeny.

Mesto chce ísť ostatným sektorom príkladom v opatreniach na svojom majetku, chce nastavovať prostredie pre uľahčenie dekarbonizácie a realizovať pilotné projekty v dôležitých oblastiach ako teplárenstvo alebo územné plánovanie. Na naplnenie celkového cieľa však bude potrebovať aktívnu spoluprácu ostatných sektorov, keďže samotné vie ovplyvniť len necelých 11 % celkových emisií.

Klimatický plán preto prináša nové iniciatívy na zapojenie obyvateľov mesta, ako aj firiem a verejných inštitúcií, teda tzv. terciárneho sektora, ktorý je zodpovedný za 36 % celkových emisií skleníkových plynov v Bratislave. Primátor Bratislavy, Matúš Vallo, preto v roku 2025 spúšťa svoju klimatickú výzvu s cieľom podporiť znižovanie emisií v tomto sektore a oceniť snahu zodpovedných spoločností. Program stavia na medzinárodných osvedčených príkladoch vrátane *Carbon Challenge primátora mesta New York* a *Business Climate Challenge starostu Londýna*.

Klimatická výzva je dobrovoľný program spolupráce mesta s firmami na území Bratislavy na plnení klimatických cieľov. Program je súčasťou opatrení Klimatického plánu. Prvý ročník sa vyvíjal v spolupráci s potenciálnymi účastníkmi a konzultačnou spoločnosťou Bloomberg Associates v roku 2024; realizuje sa od januára 2025.

Cieľom Klimatickej výzvy primátora Bratislavy je:

- **znižovať emisie z existujúcich budov** a podporiť adaptáciu mesta na zmenu klímy,
- **budovať silné a dlhodobé partnerstvá** medzi mestom a firmami,
- **oceniť zodpovedné firmy**, ktoré sa aktívne podieľajú na budovaní udržateľného mesta,
- **demonštrovať praktické riešenia** v oblasti klímy.

1.2 Oblasti programu

Jadrom programu je **stanovenie a splnenie konkrétneho záväzku v oblasti energetiky a/alebo udržateľnosti na existujúcich budovách na území Bratislavy**, v ktorých majú spoločnosti prevádzky alebo administratívne priestory. Úspešní účastníci výzvy budú na záver programu ocenení primátorom.

Účastníci výzvy sa zapoja s minimálne jednou alebo viacerými prevádzkami, na ktorých budú realizovať opatrenia v dvoch oblastiach. Keďže šetrenie emisií zo spotreby energií je prioritou programu, každá zapojená spoločnosť musí vybrať minimálne jednu z dvoch tém v rámci energetiky.

¹ Plné znenie plánu nájdete na <https://klima.bratislava.sk>.

Oblasť 1: Energetika

Zapojené spoločnosti sa zaviazujú k cieľu v **jednej alebo oboch témach energetiky**:

- energetická efektívnosť,
- obnoviteľné zdroje energie.

Oblasť 2: Udržateľnosť

Spoločnosti zapojené iba do jednej z tém energetiky si vyberú ešte **jednu z nasledujúcich tém udržateľnosti**:

- parkoviská,
- zeleň a voda,
- odpady a recyklácia,
- mobilita a logistika,
- dodávateľský reťazec,
- spolupráca v susedstve (po dohode s Klimatickou kanceláriou)
- iné podľa priorít zapojenej firmy (po dohode s Klimatickou kanceláriou).

Pre každú z tém sú v rámci výzvy definované konkrétne merateľné ciele. Podrobný prehľad oblastí a tém vrátane návodu, ako si z nich vybrať vhodný cieľ pre svoju spoločnosť, nájdete v kapitole 4.

2 Pre koho je výzva určená

2.1 Cieľová skupina výzvy

Výzva sa bude ovárať každoročne pre nové sektory a nové zapojené firmy. V prvom ročníku, ktorý sa začne v januári 2025 a skončí v marci 2026, sa zameriavame na dva sektory:

1. **obchodníkov, najmä predajcov potravín, a**
2. **majiteľov a správcov veľkých kancelárskych a obchodných priestorov.**

Do výzvy sa v prvom ročníku môžu zapojiť spoločnosti, ktoré spĺňajú nasledovné podmienky zaradenia do programu.

Obchodníci

- 200+ zamestnancov v Bratislava
- 10,000+ m2 obchodnej plochy v BA
- 5+ prevádzok v BA (alebo jedna prevádzka nad 10,000 m2 podlahovej plochy)

Majitelia a správcovia veľkých budov

- 500+ zamestnancov v prenajatých kancelárskych priestoroch
- 20,000+ m2 plochy v BA
- 2+ spravované budovy/komplexy

V prípade, že niektorú z týchto podmienok nespĺňate, ale máte záujem zúčastniť sa, ozvite sa Klimatickej kancelárii ohľadom zapojenia do ďalších ročníkov na emailovej adrese klimatickavyzva@bratislava.sk.

2.2 Hlavné podmienky zapojenia

Firmy, ktoré sa chcú zapojiť do výzvy, musia v prihláške deklarováť splnenie niekoľkých hlavných podmienok:

1. Zapojiť sa s **minimálne jednou vlastnou alebo prenajatou prevádzkou/priestormi v Bratislave, ktorú vlastní alebo majú v dlhodobom prenájme**. Podmienkou je, aby boli firmy oprávnené na daných pracoviskách/budovách vykonať relevantné prevádzkové zmeny.
2. Zaviazat sa k účasti v programe v **prvých dvoch ročníkoch výzvy 2025 a 2026**, tzn. k dvom ročným záväzkom. Záväzky na rok 2025 sa stanovujú v prihláške do programu (pozri kapitolu 6), záväzky na rok 2026 bude potrebné určiť do konca novembra 2025.
3. **Určiť zodpovednú osobu z vedenia firmy**, ktorá má právomoc formálne zastupovať spoločnosť vo výzve a schváliť potrebné zmeny a investície. Vhodným kandidátom je ESG špecialista firmy, prípadne špecialista na energetiku alebo zástupca investičného oddelenia.
4. **Nominovať projektového vedúceho**, ktorý bude v danej spoločnosti zodpovedný za implementáciu aktivít výzvy a bude sa zúčastňovať na aktivitách výzvy.

3 Priebeh prvého ročníka výzvy

V tejto kapitole uvádzame popis jednotlivých fáz programu. Informácie sú špecifické pre prvý ročník výzvy, avšak predpokladáme, že časový harmonogram bude obdobný aj v ďalších ročníkoch.

3.1 Zapojenie do výzvy

Do prvého ročníka sa môžete zapojiť zaslaním prihlášky do 29. novembra 2024.

Krok 1 – Oboznámenie sa s podmienkami výzvy

V prvom kroku odporúčame preštudovať si kompletne podmienky výzvy zhrnuté v tejto príručke a overiť si oprávnenosť vašej firmy pre prvý ročník.

V prípade, že niektorú z týchto podmienok nespĺňate, ale máte záujem zúčastniť sa, ozvite sa Klimatickej kancelárii ohľadom zapojenia do ďalších ročníkov na emailovej adrese klimatickavyzva@bratislava.sk.

Krok 2 – Vyjadrenie predbežného záujmu

Pred vyplnením prihlášky kontaktujte Klimatickú kanceláriu a vyjadrite predbežný záujem o zapojenie do výzvy. Pomôžeme vám s nastavením vhodných cieľov a aktivít pre vašu firmu s cieľom zabezpečiť bezproblémovú akceptáciu prihlášky a implementáciu záväzkov.

Krok 3 – Prihlásenie do programu

Prihlášku do prvého ročníka programu môžete vyplniť online na klimatickavyzva.bratistlava.sk a zaslať do 29. novembra 2024. Návod na jej vyplnenie uvádzame v kapitole 6, v procese spracovania prihlášky s vami radi budeme konzultovať nastavenie vašich cieľov a aktivít, ako aj iné otázky.

Klimatická kancelária prihlášku spracuje a do 18.12.2024 potvrdí vašu účasť v programe. V prípade nejasností vás budeme v priebehu posúdenia prihlášky kontaktovať.

Krok 4 – Podpis memoranda o spolupráci s mestom

Zapojené firmy v januári 2025 na úrovni štatutárov podpíšu memorandum o spolupráci s mestom, v ktorom potvrdia svoje záväzky. Návrh memoranda bude k dispozícii do konca novembra 2024.

3.2 Implementácia výzvy

Prvý ročník Klimatickej výzvy sa bude realizovať v období január 2025 až marec 2026

Implementácia aktivít na dosiahnutie stanovených cieľov

Účastníci si rámci obdobia realizácie výzvy zvolia 12-mesačné obdobie na splnenie svojho záväzku s cieľom podporiť flexibilitu plánovania v rámci fiškálnych rokov. Najskorší možný začiatok realizácie aktivít je teda 1. január 2025, najneskorší 1. marec 2025. K dátumu začiatku plnenia výzvy účastníci poskytnú vstupné údaje v požadovanom rozsahu (pozri kapitolu 5). Príklady možných opatrení a aktivít, ktoré môžete realizovať v rámci jednotlivých oblastí a tém, nájdete v kapitole 4.

V prípade nepredvídaných skutočností možno plánované aktivity upraviť, zmeniť alebo nahradiť inými, pokiaľ dosiahnu rovnaký cieľ. Takéto zmeny je však nutné vopred potvrdiť, preto prosíme, aby ste ich čo najskôr konzultovali s Klimatickou kanceláriou.

Podporné a sprievodné aktivity výzvy

V priebehu realizácie výzvy budete mať možnosť pravidelne konzultovať svoje otázky s organizátorom výzvy (Klimatická kancelária), vymieňať si skúsenosti s ďalšími účastníkmi prvého ročníka a využiť školenia pripravené na mieru podľa vašich potrieb.

Podrobné informácie o podporných a sprievodných aktivitách výzvy nájdete v kapitole 7. Zároveň sme pre vás pripravili detailný harmonogram aktivít výzvy, ktorý vám umožní napláňovať si kapacity zodpovedného projektového vedúceho a ďalších zamestnancov. Prieskum na zistenie potrieb účastníkov v relevantných témach výzvy budeme realizovať v januári 2025.

Priebežná komunikácia

Na podporu cieľov výzvy sme nadefinovali konkrétne komunikačné výstupy výzvy, ich zoznam nájdete v kapitole 8 a predbežné načasovanie v harmonograme aktivít výzvy.

Zber údajov/reporting

Prostredníctvom realizácie výzvy chceme dosiahnuť konkrétny pokrok v definovaných oblastiach, preto sú pre každú tému energetiky a udržateľnosti preddefinované merateľné ciele. Na účel merania dosiahnutého pokroku budeme od vás potrebovať vstupné a výstupné údaje pre každú zo zvolených tém. Viac informácií o konkrétnych požiadavkách na reporting pre jednotlivé oblasti a témy nájdete v kapitole 5.

Ocenenie primátorom

Na záver programu, v apríli 2026, sa uskutoční záverečné gala, kde budú úspešní účastníci ocenení primátorom mesta Bratislava, Matúšom Vallom.

4 Ako si vybrať jednotlivé elementy výzvy

Predefinované oblasti, témy, ciele aj aktivity sme vyberali tak, aby sme v rámci výzvy našli prienik medzi prioritami Bratislavy definovanými v Klimatickom pláne a prioritami zapojených firiem v oblasti udržateľnosti (resp. ESG) z ich vlastných strategických dokumentov.

Pri výbere konkrétnych elementov výzvy preto odporúčame reflektovať vlastné priority firmy a nadviazať na ne. Ak ich zatiaľ firma zadenované nemá, veríme, že práve zapojenie do Klimatickej výzvy umožní prioritovať medzi relevantnými aktivitami firmy.

4.1 Oblasti a témy

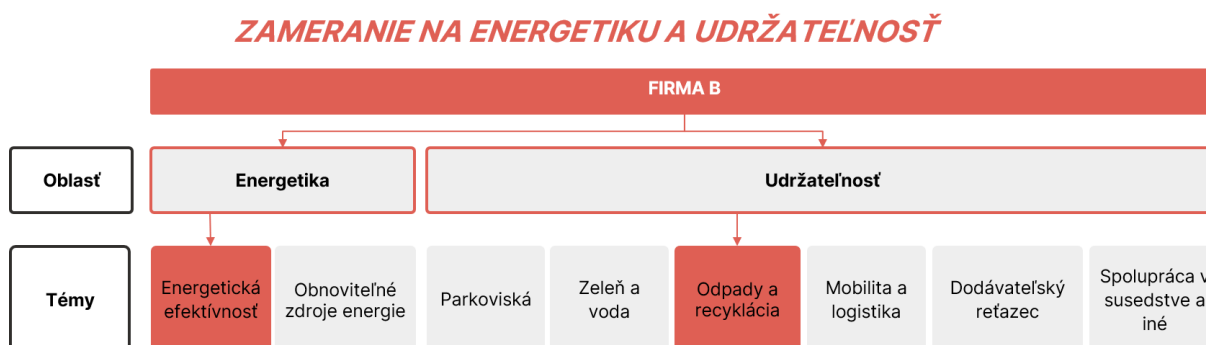
Prvý krok je vybrať si z dvoch možností zapojenia: **zameranie na energetiku** alebo **zameranie na energetiku a udržateľnosť**.

Hlavným cieľom Klimatického plánu Bratislavy je znižovanie uhlíkovej stopy zo spotrieb energií v budovách, a preto sme ako povinnú časť tejto výzvy vybrali práve oblasť energetiky. Firma so záujmom o zapojenie si preto vyberá minimálne jednu z dvoch tém v oblasti energetiky: energetická efektívnosť alebo obnoviteľné zdroje energie. Následne má firma dve možnosti. Buď si vybrať aj druhú tému v rámci oblasti energetiky, alebo zvoliť inú tému v oblasti udržateľnosť. Na uľahčenie prikladáme diagramy pre obe možnosti.

Prvá možnosť:

Druhá možnosť (príklad výberu témy):

Rozhodnutie o tom, akú oblasť a témy si vybrať odporúčame urobiť prostredníctvom použitia nasledovných otázok a kritérií:

1. Je možné na budovu firmy inštalovať obnoviteľné zdroje alebo nahradiť aktuálny systém vykurovania?
2. Je možné na budove realizovať dodatočné technické alebo prevádzkové zmeny, ktoré budú smerovať k nižším spotrebám energií?

3. Ak nie je možné technicky realizovať opatrenia relevantné pre jednu alebo druhú tému v energetike (bod 1 alebo 2), aké má firma priority v oblasti udržateľnosti?
4. Ak firma nemá identifikované priority v oblasti udržateľnosti, v ktorej z tém:
 - a. firma najviac vplýva na zákazníkov, partnerov či okolie, a/alebo v ktorej z tém
 - b. zmena klímy najviac vplýva na samotnú firmu?

4.2 Prevádzky

Keď si firma zvolila oblasti a témy, môže prejsť k výberu konkrétnej prevádzky alebo budovy na realizáciu opatrení vo vybranej oblasti a téme.

Výber prevádzky odporúčame urobiť aj podľa nasledovných otázok a kritérií:

1. Ktoré prevádzky alebo budovy na území Bratislavy majú najväčšie spotreby elektriny, plynu, tepla a vody (celkovo v MWh a prípadne aj na m²)?
2. Ktoré prevádzky ešte neprešli kompletnou modernizáciou a je možné na nich realizovať technické zmeny alebo inštalácie, ktoré budú smerovať k zníženiu spotrieb elektriny, plynu alebo tepla?
3. Ak sú všetky prevádzky alebo budovy technicky na spotrebe podľa energetickej triedy A0, resp. dosahujú ciele podľa CRREM Global Pathways (pozri tabuľku 1 nižšie), je možné zmeniť prevádzkové nastavenie v konkrétnej budove (napr. teplotu vykurovania a pod.) aj v spolupráci s nájomníkmi konkrétnej budovy (napr. prostredníctvom tzv. green lease)?
4. Na ktoré prevádzky je technicky možné inštalovať obnoviteľné zdroje energie?
5. Na ktorých prevádzkach je technicky možné zmeniť zdroj vykurovania z plynu na iný obnoviteľný zdroj?
6. Na ktorých prevádzkach máte k dispozícii energetický audit s návrhom opatrení?

S pomocou uvedených otázok a kritérií firma môže ľahko identifikovať relevantné prevádzky a budovy na zapojenie sa do výzvy tak, aby dosahovala relevantný dopad v prioritnej oblasti energetika.

Ak sa firma rozhodne zapojiť do výzvy so zameraním na energetiku aj udržateľnosť, odporúčame realizovať aktivity v oblasti udržateľnosti na rovnakej prevádzke podľa priorít firmy v oblasti udržateľnosti, primárne podľa kľúča dvojitej materiality z ESG.

Tému v oblasti udržateľnosti vám odporúčame vybrať na základe posúdenia prieniku dopadov na spoločnosť a dopadov na firmu. Zvážte, prostredníctvom ktorej z tém – Parkoviská, Odpady a recyklácia, Zeleň a voda, Mobilita a logistika, Dodávateľský reťazec, Spolupráca v susedstve:

1. vaša firma najviac vplýva (pozitívne aj negatívne) na zákazníkov, partnerov alebo okolie, alebo v ktorej oblasti,
2. zmena klímy najviac vplýva na samotnú firmu?

Tabuľka 1: Budúce požiadavky na spotreby energií budov

Dizajn spotrieb energií budov by mal do budúca odrážať nielen existujúcu legislatívu (okrem iného aj povinnosť dosiahnuť energetickú triedu A0 pre nové budovy), ale brať do úvahy budúce požiadavky, a to najmä v kontexte dizajnu na skutočnú spotrebu energií, ktorá by mala byť v súlade s požiadavkami Science Based Targets Initiative (https://sciencebasedtargets.org/resources/files/SBTi_Buildings_Guidance_Draft_for_Pilot_Testing.pdf) a tiež spolupracujúceho nástroja CRREM Global Pathways (<https://www.crrem.eu/tool/>), ktoré jasne definujú požiadavky na budúce skutočné spotreby podľa jednotlivých druhov budov v kWh/m²/rok (špecificky napr. pre kancelárske alebo obchodné budovy na Slovensku).

4.3 Ciele

Keď má firma stanovené oblasti, témy a prevádzky, môže pristúpiť k identifikovaniu cieľov a aktivít, ktoré jej pomôžu dosiahnuť relevantný dopad.

Ciele majú slúžiť na zdefinovanie konkrétneho dopadu, ktorý firma v rámci daného ročníka výzvy dosiahne v oblasti ochrany klímy/udržateľnosti na území Bratislavy. Majú byť motivačné a ambiciózne, aby bola dosiahnutá zmena merateľná. Neslúžia však na penalizovanie firiem, ktoré ich prípadne nedosiahnu, ani na súťaž medzi jednotlivými zapojenými firmami. Cieľom je, aby sme v rámci Klimatickej výzvy primátora Bratislavy spoločne dosiahli relevantnú zmenu a aby bola postupom jednotlivých ročníkov čoraz významnejšia.

Pre uľahčenie procesu výberu cieľom sme pre každú oblasť aj tému výzvy preddefinovali konkrétne ciele.

PREHLAD CIEĽOV

Oblasť	Energetika		Udržateľnosť					
	Energetická efektívnosť	Obnoviteľné zdroje energie	Parkoviská	Zeleň a voda	Odpady a recyklácia	Mobilita a logistika	Dodávateľský reťazec	Spolupráca v susedstve a iné
Cieľ <i>Firmy si zvolia 2 ciele, vrátane minimálne 1 cieľa z oblasti energetiky</i>	Znížiť spotrebu energií minimálne o 10% Podľa voľby: 1) Celá budova alebo 2) Nájomcovia pričom opatrenia musia mať dopad aspoň na 30% plochy budovy.	Zvýšiť výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na mieste na min. 5% z celkovej spotreby ALEBO vyradenie fosilného zdroja vykurovania.	Transformácia vonkajšieho parkoviska s cieľom zníženia teploty povrchov* ALEBO min. 5% parkovacích miest pripravených pre elektromobily.	Inštalovať zelenú strechu ALEBO zvýšiť objem vhodnej zelene na vonkajšej ploche min. o 10% ALEBO min. 20% zníženie nepriepustnej plochy.	Znížiť celkové množstvo odpadu min. o 5% (ak konkrétny druh odpadu tak min. o 10%) ALEBO zvýšiť mieru recyklácie minimálne o 5% ALEBO iný relevantný cieľ.	Zvýšiť počet zamestnancov, ktorí dochádzajú do práce udržateľnou formou dopravy o min. 10% ALEBO zvýšiť podiel elektrických alebo hybridných vozidiel vo vozovom parku min. o 10% ALEBO znížiť počet dodávok min. o 10%.	Znížiť emisie v dodávateľskom reťazci minimálne o 5% ALEBO iný relevantný cieľ.	Iný relevantný cieľ* na zníženie uhlíkovej stopy alebo implementácie opatrení udržateľnosti na zapojenej prevádzke alebo v susedstve v spolupráci s inou zapojenou firmou alebo nájomcom.

* Nutná konzultácia konkrétneho znenia cieľu s Klimatickou kanceláriou pred prihlásením sa do výzvy.

Očakávame, že zapojená firma sa na vybranej prevádzke zaviazá k jednému z cieľov v rámci témy. Pri niektorých témach (napr. spolupráca v susedstve a iné) je možnosť nastaviť si individuálne ciele, na tento účel je však nutné pred prihlásením kontaktovať Klimatickú kanceláriu, aby sme spoločne skonzultovali návrh cieľa.

Ciele sú formulované na jeden rok zapojenia v programe, tzn. napríklad zníženie spotrieb energií o 10% by mala zapojená firma dosiahnuť do konca roku 2025 v porovnaní s východiskovým rokom. Východiskový rok pre každý cieľ si firma stanoví podľa disponibility údajov, ale očakávame, že v pilotnom ročníku nebude starší ako 2023.

Posudzovať budeme dáta za rovnaké obdobie, preto by opatrenia v rámci výzvy mali byť realizované tak, aby umožnili porovnanie medzi rovnakým obdobím (mesiacom) vo východiskovom roku a v roku realizácie opatrení.

Dôležité poznámky pre pilotný ročník

V pilotnom roku zapojenia firmy do programu je možné zapojenie so záväzkami zníženými o 50% (napr. znížiť spotrebu energií minimálne o 5%) s cieľom podporiť zapojenie firiem, ktoré sú na začiatku implementácie klimatických opatrení.

Ak firma pri prihlásení ešte nevie definovať presný cieľ (napr. kvôli chýbajúcim údajom), bude možné zapojiť sa na výnimku s povinnosťou zdefinovať cieľ najneskôr 3 mesiace od začiatku výzvy (do 31.3.2025 v pilotnom ročníku). Minimálne je však potrebné uviesť zoznam aktivít, ktoré zvažuje realizovať na zapojenej prevádzke.

Tabuľka 2: Krátkodobé vs. dlhodobé ciele v dekarbonizácii

Klimatická výzva primátora Bratislavy je zameraná na dlhodobú spoluprácu medzi mestom Bratislava a firmami, ktoré pôsobia na území Bratislavy na znižovaní uhlíkovej stopy na budovách zapojených firiem. Ciele sú vo výzve nastavované samostatne na každý rok pre relevantné prevádzky a s jasnou dlhodobou ambíciou znížiť uhlíkovú stopu mesta do roku 2030 o 55% v porovnaní s rokom 2005. Klimatický plán Bratislavy jasne definuje aj dlhodobú ambíciu mesta dosiahnuť uhlíkovú neutralitu mesta do roku 2050, plne v súlade s ambíciami na úrovni Európskej únie.

Preto by sme v rámci Klimatickej výzvy radi odporučili zapojeným firmám zvážiť prijať aj dlhodobý záväzok a plán na zníženie emisií v súlade s cieľmi Parížskej dohody. Jedným z celosvetovo uznávaných nástrojov, prostredníctvom ktorého môžu firmy takýto záväzok poskytnúť je Science Based Targets initiative (<https://sciencebasedtargets.org/>).

4.4 Aktivity

Gratulujeme, ak sa vašej firme podarilo identifikovať už konkrétne ciele!

V rámci výzvy potrebujeme zabezpečiť, aby boli vaše ciele prepojené na konkrétne naplánované aktivity, čo je kľúčové pre dosiahnutie úspechu. Preto by sme počas prihlasovania do programu radi požiadali zapojené firmy, aby identifikovali aj konkrétne aktivity, ktoré plánujú zrealizovať.

Klimatická výzva má dlhodobú ambíciu znižovať emisie skleníkových plynov na území mesta prostredníctvom spolupráce medzi magistrátom a firmami z Bratislavy. Vo výzve sú nedefinované kľúčové ciele v jednotlivých oblastiach a témach, firmám však umožňujeme flexibilitu na dosiahnutie zvolených cieľov, lebo veríme, že práve motivované firmy so skutočným záujmom o zmenu v oblasti klímy nájdu tie najefektívnejšie cesty na dosiahnutie zvolených cieľov.

Príklady aktivít na dosiahnutie zvolených cieľov preto poskytujeme iba na inšpiráciu, ale je na každej zapojenej firme, ako bude chcieť naplniť ciele na zvolenej prevádzke.

Energetika

4.4.1 Energetická efektívnosť

- Modernizovať zariadenia
- Inštalovať izoláciu
- Modernizovať osvetlenie s riadením intenzity
- Využívanie vzduchotechniky s rekuperáciou, freecooling

- Implementovať systém riadenia budov/energie
- Upraviť nastavené hodnoty riadenia budov
- Využívať exteriérové tieniace prvky
- Vzdelávať resp. zvyšovať znalosti zamestnancov a zákazníkov
- Pravidelná údržba a čistenie tepelno-technologických zariadení

4.4.2 Obnoviteľné zdroje energie

- Inštalovať obnoviteľné zdroje energie na výrobu elektriny alebo tepla
- Inštalovať systémy na využívanie odpadného tepla
- Vymeniť fosílné zdroje tepla za obnoviteľné zdroje (napr. tepelné čerpadlá)

Pozn.: Do obnoviteľných zdrojov energie nezapočítavame zelenú elektrinu potvrdenú zárukami pôvodu energie z obnoviteľných zdrojov, ale iba elektrinu vyrobenú priamo na budove.

Udržateľnosť

4.4.3 Parkoviská

- Vysadiť trojetážovú zeleň do súvislých vegetačných pásov (namiesto výsadbových jám), konkrétne:
 - výsadba stromov s rozkonáreným tvarom koruny pre maximalizáciu tienenia
 - ostatné etáže tvorené drevinami nízkeho vzrastu, resp. aj travinno-bylinnými porastami
- Realizovať tieniace konštrukcie s pridaným klimatickým benefitom (napríklad popínava zeleň alebo produkcia elektrickej energie, zber a odvádzanie zrážkovej vody do vsakovacej nádrže s opätovným využitím zrážkovej vody)
- Rozšíriť pripravenosť parkovísk pre elektromobily a inštalovať nové nabíjacie body
- Implementovať iné opatrenia na riešenie problémov tepelných ostrovov v meste

Mapy ohrozenia horúčavami a záplavami sú k dispozícii [na tomto linku](#).

4.4.4 Zeleň a voda

- Inštalovať zelenú (vegetačnú) strechu alebo fasády
- Sadiť stromy s rozkonáreným tvarom alebo dreviny/kríky, ktoré si nevyžadujú vysokú intenzitu starostlivosti a nároky na zavlažovanie; zapojiť zamestnancov do týchto aktivít
- Vytvoriť vsakovacie priehlbne na okrajových častiach parkovacích stojísk so semiextenzívnou vegetáciou pre vsakovanie vody z okolitých vode nepriepustných plôch (napr. obslužné cesty na parkovisku)
- Vymeniť spevnené povrchy za vode-priepustné, najmä pre pešie komunikácie alebo cyklotrasy, prípadne pobytové plochy v otvorených priestranstvách
- Inštalovať systémy pre udržateľné hospodárenie so zrážkovou vodou tak, aby mohla byť opätovne využitá ako voda úžitková

4.4.5 Odpady a recyklácia

- Vykonať audit zloženia odpadu
- Poskytnúť usmernenia pre zamestnancov/iných aktérov/nájomníkov
- Špecificky pre potravinový odpad: upraviť postupy skladovania; zvýšiť povedomie spotrebiteľov; optimalizovať manipuláciu; darovať prebytky

4.4.6 Mobilita a logistika

- Zaviesť podporu využívania cyklodopravy alebo verejnej dopravy zamestnancami vo firme
- Obmeniť vozový park za vozidlá s elektrickým alebo hybridným pohonom
- Znížiť frekvenciu dodávok
- Zvyšovať kvalifikáciu zamestnancov v oblasti mobility a logistiky
- Vyberať si miestnych dodávateľov
- Zahnúť čisté palivá ako metriku pre obstarávanie

4.4.7 Dodávateľský reťazec

- Vykonať základné hodnotenie dodávateľského reťazca
- Implementovať udržateľné politiky obstarávania
- Vypracovať výkonnostné hodnotenie dodávateľov

4.4.8 Spolupráca v susedstve a iné

- Aktivity napĺňajúce hlavný cieľ výzvy a
 - na základe vašich stratégií udržateľnosti a analýz dvojitej materiality
 - alebo na základe spolupráce medzi vlastníkom a nájomcami
 - alebo na základe spolupráce medzi jednotlivými zapojenými firmami
 - alebo na základe spolupráce s inými aktérmi v rámci lokality prevádzky

Nastavenie cieľov a aktivít v témach 4.4.3 a 4.4.8 si vyžadujú konzultáciu s Klimatickou kanceláriou Bratislavy pred prihlášením sa do výzvy.

5 Zber údajov

Zber údajov v Klimatickej výzve by sme radi minimalizovali a ideálne využili už existujúce reportovacie nástroje zapojenej firmy (napr. ročný ESG report alebo report o udržateľnosti). Hlavným princípom bude preukázanie realizácie plánovaných aktivít/opatrení a dopadov na zvolený cieľ na vybranej prevádzke.

5.1 Poskytnutie údajov pri prihlasovaní do výzvy

V rámci prihlasovania do výzvy žiadame firmy, aby nám poskytli údaje najmä o spotrebách energií na budove/prevádzke, s ktorou sa zapájajú do výzvy. Zároveň ak sa niektorá spoločnosť zapojí aj do oblasti udržateľnosť, radi videli aspoň základné dáta o zvolenej téme udržateľnosti.

Okrem poskytnutia údajov v prihláške počas prihlasovania bude nutné po vyplnení prihlášky zaslať aj dokumentáciu, resp. zdroje dát, ktorými spoločnosť potvrdí správnosť poskytnutých údajov. Ako sme spomenuli vyššie, ideálne pôjde buď o reportovacie nástroje zapojenej firmy, alebo napr. faktúry za spotreby energií alebo reporty z BMS systému budovy.

5.2 Poskytnutie údajov po realizácii aktivít výzvy

Vyplnením prihlášky sa spoločnosť zaviazá poskytnúť aj údaje za rok 2024 začiatkom roka 2025 a za rok 2025 v roku 2026. Na základe týchto údajov po skončení ročného cyklu výzvy bude možné výzvy vyhodnotiť splnenie stanovených aktivít a cieľov spoločnosti.

6 Prihláška do programu

Prihlášku do prvého ročníka programu je možné **vyplniť online a zaslať do 29. novembra 2024 do 23:59 na tomto linku (<https://forms.office.com/e/j5x0qij7c1>)**.

Keďže je prihláška vo formáte Microsoft Forms, nie je možné ju počas procesu vyplňania uložiť, odporúčame si najprv prezrieť otázky vo wordovom dokumente na webe a separátne uložiť predbežné odpovede.

Odporúčame začať s prípravou prihlášky čím skôr, keďže príprava cieľov a aktivít môže zaberať niekoľko dní. Ak nedisponujete údajmi o spotrebách energií za danú prevádzku, získanie týchto údajov môže takisto zaberať niekoľko dní.

Údaje potrebné na vyplnenie prihlášky sú rozdelené do niekoľkých oblastí:

- A. Údaje o firme a zapojených budovách
- B. Údaje o zástupcoch firmy
- C. Budova A: Výber oblastí, tém, cieľov a aktivít výzvy
- D. Budova B: Výber oblastí, tém, cieľov a aktivít výzvy
- E. Zber údajov za budovu A
- F. Zber údajov za budovu B
- G. Záverečné súhlasy

Ak máte akúkoľvek otázku alebo urobíte akúkoľvek chybu v prihláške, neváhajte nám napísať na emailovú adresu klimatickavyzva@bratislava.sk.

Po vyplnení prihlášky Klimatická kancelária vašu prihlášku spracuje a do 18.12.2024 potvrdí vašu účasť v programe. V prípade nejasností vás budeme v priebehu spracovania kontaktovať.

7 Podpora v rámci programu

Mnohé riešenia, najmä v oblasti energetiky, sú v rámci Slovenska nové a realizátori s nimi nemajú praktickú skúsenosť. Zároveň pretrvávajú bariéry alebo predsudky o ich technickej realizovateľnosti. Preto za dôležitú súčasť výzvy považujeme aj výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe medzi účastníkmi v rámci daného sektora či medzi sektormi.

Podporné aktivity realizované počas 15 mesiacov trvania výzvy, zahŕňajú:

1. Školenia

Pre relevantných zamestnancov firiem pripravíme celkom 4 školenia/workshopy definované na základe úvodného prieskumu potrieb. Bezplatné školenia budú organizované v spolupráci s externými a internými odborníkmi v rozsahu 2 až 3 hodiny, časový harmonogram je vopred určený.

2. Stretnutia projektových vedúcich

S cieľom výmeny skúseností a reflexie zistení a potrieb v rámci pilotného ročníka sa v priebehu trvania výzvy uskutočnia 2 spoločné stretnutia projektových vedúcich zo zapojených firiem.

3. Konzultácie o implementácii výzvy

V pravidelne stanovených intervaloch sa bude Klimatická kancelária organizovať aj konzultácie pre účastníkov výzvy s cieľom zodpovedať otázky a reagovať na priebežné zistenia.

4. Konzultácie s internými odborníkmi magistrátu

V prípade, že budete mať záujem aj o špecifickú konzultáciu ohľadne tém energetiky a udržateľnosti s internými odborníkmi magistrátu, takúto konzultáciu v celkovom rozsahu 3 hodín počas trvania ročníka radi zabezpečíme.

8 Komunikačný plán

Okrem samotného dopadu v oblasti udržateľnosti a emisií je cieľom Klimatickej výzvy primátora Bratislavy aj:

- oceniť firmy pôsobiace na území Bratislavy, ktoré sú lídrami v oblasti udržateľnosti,
- demonštrovať, že riešenia v oblasti zmeny klímy sú možné a realizovateľné aj v lokálnom kontexte

Na splnenie uvedených cieľov sme zostavili komunikačný plán, ktorý bude obsahovať minimálne nasledovné výstupy:

1. Jednorazový príspevok k spusteniu Klimatickej výzvy primátora na webe mesta (bratislava.sk) a sociálnych sieťach mesta uverejnený po spustení prihlasovania do pilotného ročníka (Instagram, Facebook a LinkedIn mesta Bratislava²).
2. Tlačová správa a tlačová beseda pri spustení pilotného ročníka a podpis memoranda so zapojenými firmami.
3. Jednorazový príspevok k ukončeniu Klimatickej výzvy primátora na webe mesta Bratislava a sociálnych sieťach s označením (tagnutím) zapojených partnerov (Instagram, Facebook a LinkedIn mesta)
4. Pravidelné príspevky na LinkedIn mesta Bratislava.
5. Zber príkladov dobrej praxe v spoločnostiach, ktoré realizovali aktivity v rámci pilotného ročníka a naplnili svoje ciele. Výstupy budú zachytené na webe mesta Bratislava a podľa možnosti na sociálnych sieťach mesta.
6. Návšteva zástupcu vedenia mesta vo vybranej spoločnosti, ktorej sa podarilo naplniť stanovený cieľ a zároveň dosiahnuť významný dopad v oblastiach výzvy.
6. Slávnostné ukončenie programu spojené s odovzdávaním ocenení pre zapojené firmy v pilotnom ročníku.
7. Tlačová správa pri ukončení pilotného ročníka a pozvánka pre médiá na odovzdávanie ocenení.

Na sociálnych sieťach primátora bude výzva komunikovaná v súlade so zákonom ochrane verejného záujmu. Presný časový plán komunikácie nájdete v harmonograme výzvy.

² <https://www.facebook.com/Bratislava.sk>; <https://www.instagram.com/bratislava.sk/>;
<https://www.linkedin.com/company/bratislava/>.

9 Kontaktné údaje

Koordináciu aktivít Klimatickej výzvy zabezpečuje **Klimatická kancelária**, ktorá je súčasťou Útvaru mestských stratégií a analýz v rámci Kancelárie primátora.

Klimatická kancelária zodpovedá za tvorbu a koordináciu implementácie Klimatického plánu Bratislavy a priamo realizuje vybrané opatrenia plánu. Náplňou jej činnosti je aj posilňovanie spolupráce s externým prostredím (súkromný sektor, neziskový a akademický sektor) **a prepájanie** relevantných aktérov na účel plnenia klimatických cieľov Bratislavy.

Informácie o výzve nájdete na <https://klimatickavyzva.bratislava.sk> alebo nás kontaktujte na adrese klimatickavyzva@bratislava.sk.